

УДК 372.47:004(045)

О. Г. Брежнєва

**ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТОРОННИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ У ПРОЦЕСІ
НАВЧАННЯ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ РОЗВ'ЯЗАННЮ
АРИФМЕТИЧНИХ ЗАДАЧ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИЙ
АСПЕКТ**

Одне з важливих завдань дошкільної освіти – розвинути у дітей інтерес до математики. Дійсно заохочення дитини до предметної галузі „математика – логіка” в ігровій, цікавій формі допомагає їй засвоювати логіко-математичні поняття далі у початковій школі. У дошкільному віці діти засвоюють відносно широке коло знань про множину, число, форму, величину, простір і час. У Базовому компоненті дошкільної освіти логіко-математична складова визначена в освітній лінії „Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі”. Зміст цієї лінії передбачає формування доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об’єктів навколишнього світу, оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Отже, сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту навчальної діяльності, формування у дітей пошуково-дослідницьких, логіко-математичних компетенцій, створення початкової світоглядної позиції. [1, с. 22 – 23]. Розв’язання цих важливих завдань, на наш погляд, можливо за умов створення сенсорно-пізнавального простору завдяки оптимальним педагогічним технологіям, зокрема ІКТ, котрі забезпечуватимуть інтелектуально-пізнавальну діяльність дитини.

Розуміючи, що комп’ютерна техніка розвиваються стрімкими темпами і через кілька років відбудеться перехід від невідчутної віртуальності Інтернету до інтернетпредметного простору, коли людина без „миші”, а просто дотиком порине у віртуальну дійсність, виникають питання, пов’язані із визначенням змісту та обсягу знань, які можуть бути засвоєні дошкільниками у навчанні, завдяки спілкуванню із комп’ютером, а також розробкою та опрацюванням методик, які відповідають особливостям психофізіологічного розвитку дітей.

Як би ми не ставилися до медіатехнологій, слід визнати, що комп’ютер стає невідомою складовою, елементом сучасного середовища, ІКТ проникають в усі сфери діяльності людини, тим більш у дошкільну освіту. Вочевидь необхідним стає своєчасне розв’язання проблеми використання цих технологій у процесі формування стійкого інтересу до математичних знань, вміння користуватися цими знаннями, прагнення самостійно їх набувати і удосконалювати.

З огляду на все вище викладене *метою статті є*: уточнення місця і ролі комп’ютерних технологій у логіко-математичному розвитку

дітей дошкільного віку; аналіз причин негативного і позитивного впливу ІКТ на психіку дітей; визначення і обґрунтування шляхів застосування комп'ютерних презентацій у процесі навчання дітей розв'язанню арифметичних задач.

Проблема створення дитячого медіа простору багатоаспектна, неоднозначна і характеризується наявністю різних точок зору, під час прямо протилежних. З одного боку, сьогодні проблема використання комп'ютерних технологій у навчанні та вихованні дітей дошкільного віку набуває все більшого звучання. Тому окремі вчені і педагоги-практики виступають за активне впровадження комп'ютерних технологій у роботу дошкільних навчальних закладів. З іншого боку, є дослідження, в яких доводяться негативні наслідки, пов'язані із захопленням інформаційними технологіями. Учені (Д. Фельдштейн, М. Кастельс, Дж. Харрис та ін.) доводять, що Інтернет все більше охоплює дітей, підлітків, молодь. Кожного дня в мережі Інтернет проводять час від 46% до 93% підлітків. По суті вони спілкуються, обмінюються інформацією у віртуальному просторі. Наслідками цього є значні зміни в розвитку дитини, у її психіці, у світосприйнятті [8].

Підтвердженням цих фактів є проведені психологами і педагогами отанніх десятиліть експериментальні дослідження у різних країнах. Так, Д. Фельдштейн вказує, що весь інформаційний простір створює величезний вплив на психіку дитини, що призводить до виникнення стресових ситуацій, а зростаюча потреба у отриманні готової продукції приводить до збоїв у творчому розвитку дитини [8, с. 6].

Англійськими психологами доведено, що діти, котрі грають із комп'ютером понад 4 години на день, з більшою вірогідністю матимуть проблеми із зосередженням уваги на заняттях або на уроці. Відмічається також інфантильність таких дітей. Деякі інформаційні речі підлітками розміщуються у своєму блозі тільки для того, щоб прикути до себе увагу. Це нагадує поведінку дитини раннього віку, котра говорить: „Мамо, подивись як я вмю плигати на одній нозі”, або „подивись, я сам вдягнув чоботи”. Для маленької дитини це природно, вона постійно потребує уваги і, таким чином, отримує підтвердження свого існування. Порівняно з цим, для дорослої людини, котра проходить процес нормальної соціальної адаптації, аналогічна поведінка не є нормою.

Вченими відмічаються також значні зміни у структурі мислення дітей. Їхнє мислення насичено комплексами з образів, текстів і знаків і характеризується як „кліпове мислення”. Навколишній світ перетворюється ними у мозаїчне панно роздрібнених, не пов'язаних між собою фактів. Дитина не може довго концентруватися на якісній інформації, у неї знижена здібність до аналізу (Д. Фельдштейн, О. Фридман та інші). Отже, бачимо, що непомірне захоплення комп'ютером призводить до негативних наслідків. Разом з тим уникнути впливу інформаційних технологій на сучасну дитину неможливо. Сьогодні ми живемо в широкому інформаційному просторі. Комп'ютер

увійшов у життя сучасної людини міцно і назавжди, починаючи із 70-х років ХХ століття.

Уперше у роботі із дошкільниками комп'ютер був застосований у США в Массачусетському технологічному університеті (1971 р.). На території країн СНГ інформатизація дошкільної освіти почалась із середини 80 – х років ХХ століття. Перший етап досліджень був пов'язаний із розробкою наукових підходів до використання комп'ютера як одного із засобів дошкільної дидактики (С. Новоселова, Л. Парамонова, Пашеліте, Г. Петку та ін.). Було визнано, що інформатизація дошкільної освіти повинна відбуватись поступово: від провідних видів дитячої діяльності до інформатики. Тобто інформатика повинна входити в життєдіяльність дитини через гру, конструювання, пізнавальну, художньо-естетичну діяльність та інші [4; 5; 6, с. 73 – 76].

Чималий досвід навчання дітей накопичено у США, Великій Британії, Франції. У цих країнах існує ряд моделей навчання дітей як вдома, так і школі із застосуванням комп'ютера. Дослідження показують, що діти, котрі відвідують групи комп'ютерного навчання досягають більших успіхів порівняно із тими, хто не використовував комп'ютер.

Учені констатують, що найбільший інтерес спостерігається у дітей, коли вони досягають кращих результатів у комп'ютерній ігровій діяльності. За даними Ю. Горвица у процесі діяльності дітей із комп'ютером було виявлено три види мотивації: інтерес до нового предмету – комп'ютеру; дослідницький мотив (бажання знайти відповіді на незнайомі питання); мотив успішного розв'язання пізнавальної задачі [7]. Усе це забезпечує підвищення рівня пізнавальної активності дитини, і як наслідок – підвищення рівня розвитку особистості в цілому.

Проаналізовані нами дослідження проведені в основному на підлітках та дітях молодшого шкільного віку. Результати цих досліджень примушують нас, учених і практиків галузі дошкільної освіти, поглянути на одну з важливих проблем сучасності під новим кутом зору: розібратися в ній задля грамотного, виваженого, дозованого застосування комп'ютерних технологій у роботі з дітьми дошкільного віку.

Розглянемо дану проблему відносно логіко-математичного розвитку дітей. Сучасний зміст математичної освіти спрямовано, головним чином на інтелектуальний розвиток дітей дошкільного віку, формування культури і самостійності мислення. Даний аспект проблеми є головним у розвитку дитини. Достатній розвиток інтелектуальної, мисленнєвої діяльності знімає психологічне навантаження дитини в учінні, попереджає невпевненість, зберігає здоров'я. Важливим фактором в розвитку мисленнєвих операцій, в тому числі операцій обчислювальних, є інтегрований вплив на особистість дитини різних аналізаторів одночасно. Саме так дошкільники сприймають мультимедійні фільми, комп'ютерні ігри тощо. В цьому контексті важливою проблемою стає проблема навчання дітей розв'язанню арифметичних задач. Питання щодо методики навчання дітей, розуміння

смыслу арифметичних дій дітьми, вибору способів розв'язання досліджувались педагогами, психологами (Г. Белошиста, Р. Березина, Н. Вапняр, Г. Костюк, Г. Леушина, М. Моро, Н. Непомняща, А. Пишкало, К. Тарханова, Л. Ключева та ін.).

Автори виділили основні компоненти і структуру арифметичної задачі. (Р. Березина, Г. Белошиста, К. Тарханова та ін.). Розв'язати задачу - означає виконати арифметичні дії, визначені умовою і задовольнити вимоги задачі (А. Столяр та ін.). Згідно цього положення для повноцінної роботи над задачею старший дошкільник повинен: 1) розуміти структуру задачі і взаємозв'язки між її даними; 2) порівнювати і відрізняти задачу від розповіді, загадки, прислів'я тощо; 3) вміти правильно обирати і виконувати арифметичні дії [3].

Математична задача – це зв'язна, лаконічна розповідь, у котрій введені значення деяких величин і пропонується відшукати інші невідомі значення величин, залежні від даних і пов'язані з ними певними співвідношеннями, вказаними в умові. Є всі підстави вважати, що це до деякої міри пояснює досить високий інтерес дітей до розв'язання арифметичних задач. Однак, незважаючи на те, що обчислювальна діяльність викликає інтерес, а самій проблемі приділяється конкретне місце в програмі навчання в дитячому садку, старші дошкільники відчувають значні труднощі саме в розв'язанні арифметичних задач. За даними опитування і обстеження дітей старшого дошкільного віку близько 20% дітей відчувають труднощі у виборі арифметичної дії, аргументації її. Розв'язуючи арифметичні задачі, такі діти, орієнтуються в основному на зовнішні, несуттєві зв'язки і відносини між числовими даними в умові задачі, а також між умовою і запитанням задачі. Це проявляється, перш за все, в нерозумінні узагальненого змісту понять „умова”, „запитання”, „дія”, у невмінні правильно вибирати необхідний знак (+, -, =). При формулюванні арифметичної дії діти використовують не математичні терміни („додати”, „відняти”, „дорівнює”), а побутові слова („прибавити”, „залишилось”, „стало”, „буде”). Більш того, іноді вихователі саме орієнтують дітей на ці псевдо математичні „зв'язки”. У таких ситуаціях обчислювальна діяльність формується недостатньо усвідомлено. Можна вважати правильним, коли діти використовують побутову лексику для позначення арифметичних дій на початковому етапі навчання (А. Столяр, Р. Березина та ін.). Водночас вихователь повинен у своєму мовленні використовувати математичну термінологію [9, с. 193 – 194].

Очевидно, основна причина низького рівня знань криється у відмінностях між обчислювальною і рахунковою діяльністю. Під час рахунку дитина має справу з конкретними множинами (предметів, звуків, рухів). Вона не тільки бачить, а й відчуває ці множини, має можливість практично діяти з ними (накладати, прикладати, безпосередньо порівнювати, переставляти, поєднувати, роз'єднувати тощо). У свою чергу, обчислювальна діяльність пов'язана з числами. А числа – це

абстрактні поняття. Крім того, обчислювальна діяльність спирається на різні арифметичні дії, котрі також є узагальненими, абстрагованими операціями з множинами. Ураховуючи ці особливості, потрібно забезпечити розуміння дитиною самої простої арифметичної задачі. Цей процес вимагає аналізу її змісту, виділення її числових даних, розуміння відносин між ними і, звичайно, конкретних дій, котрі повинна виконати дитина. Особливо важко старшим дошкільникам дається зрозуміння питання задачі, котре відображає математичну сутність дій.

У процесі нашої експериментальної роботи було з'ясовано, що процес формування обчислювальної діяльності повинен відбуватися чітко, системно і поетапно. Розробляючи власний підхід до реалізації завдань обчислювальної діяльності нами було проаналізовано досвід діючих вихователів. Традиційна система навчання ґрунтується на ознайомленні дітей з арифметичними діями і прийомами обчислення на основі простих задач, в яких відображаються дії самих дітей. Такі задачі допомагають дітям зрозуміти, наприклад, смисл знаходження суми по двох доданкам. Тут треба розуміти, що розв'язуючи задачу, дитина повинна піднятися від простого розрізнення кількості навколишніх предметів і явищ до усвідомлення складних кількісних відносин між ними (К. Тарханова). Як свідчать проведені дослідження, діти не одразу усвідомлюють і саму структуру задачі. Слідом за розумінням структури задачі, що відрізняється від розповіді й загадки, вони повинні осмислити відносини між числовими даними. Особливу складність для дітей представляє постановка питання до задачі. Питання містить дві сторони: соціально – побутову і арифметичну. Як правило, старші дошкільники їх не диференціюють і сприймають питання до задачі як особисте звернення до себе. Пояснюється це тим, дитина звикла, що, коли її питають, треба відповідати на питання, а не повторювати його. Тому, повторюючи задачу, діти, як правило, не відтворюють питання, а відразу поспішають дати відповідь на питання. Іншої функції питання вони ще не знають. У такій ситуації необхідність формулювання запитання для дитини, що створює задачу стає очевидною і невід'ємною. Поступово діти доходять до усвідомлення, що питання спрямовує увагу на відношення між числовими даними і розуміння того, що потрібно дізнатися в задачі.

У своїх дослідженнях вчені (Л. Клюєва, Н. Непомняща, К. Тарханова та ін.) показали необхідність розуміння дітьми конкретного смислу арифметичної дії складання (вирахування) і зв'язки між компонентами і результатом цих дій. Уміння виділяти в задачі відоме і невідоме, а у зв'язку з цим обирати ту чи іншу арифметичну дію; розуміти зв'язки між діями додавання і віднімання. Встановлено, що старші дошкільники, котрі навчаються за загальноприйнятою методикою розв'язанням простих арифметичних задач, не володіють необхідним обсягом знань про арифметичні дії додавання і віднімання. Це відбувається тому, що вони розуміють зв'язок між практичними діями

на основі асоціації арифметичної дії з життєвим дією. Вони не усвідомлюють ще математичних зв'язків між компонентами і результатом тієї або іншої дії, тому, що не навчилися аналізувати задачу, виділяючи в ній відоме і невідоме. Навіть у тих випадках, коли діти формулюють арифметичну дію, стає ясно, що вони механічно засвоїли схему формулювання дії, не вникнувши в її суть, тобто не усвідомили відносин між компонентами арифметичної дії як єдності відношень цілого і його частин. Тому й розв'язують завдання звичним способом рахунку, не вдаючись до міркування про зв'язки та відношення між компонентами. По-іншому ставляться до розв'язання завдань ті діти, котрі попередньо вправлялися у виконанні різних операцій над множинами (об'єднання, виділення правильної частини множини, доповнення, перетин). Вони розуміють відношення між частиною і цілим, а тому осмислено підходять до вибору арифметичної дії при розв'язанні задач.

Експериментальна робота з навчання дітей розв'язанню арифметичних задач підтвердила ефективність і доцільність традиційного використання задач-драматизацій на початковому етапі. Слід знайомити дітей із частинами задачі, її змістом, використовуючи при цьому іграшки, з якими діти виконують практичні дії, так як в основі вирішення таких завдань лежить предметно-дійове мислення. Після декількох аналогічних занять логічно перейти до завдань по діям дітей із застосуванням медіа-презентацій. У процесі котрих пропонують дітям геометричні фігури і арифметичні знаки, зображені на екрані. Діти сприймають візуальну інформацію і водночас вчаться виділяти складові частини і пояснювати свої дії. У такому поєднанні у старших дошкільників спрацьовує механізми наочно-образного і наочного дієвого мислення, що позитивно відбивається на якості розуміння і проникнення у суть арифметичної задачі. Поступово переходять до задач-ілюстрацій. Якщо в задачах-драматизаціях усе визначено, то в задачах-ілюстраціях створюється простір для різноманітності сюжету, для гри уяви. Зміст задачі та її умова може варіюватися, відображаючи знання про навколишній світ. Ці задачі стимулюють пам'ять і вміння самостійно придумувати сюжет, а отже, підводять до вирішення усних задач. Для задач-ілюстрацій широко використовуються цікаві за формою і змістом різноманітні комп'ютерні дидактичні ігри у поєднанні із мультимедійними презентаціями. За допомогою комп'ютерних презентацій легко виконуються основні вимоги до ілюстрацій - це простота сюжету, динамізм змісту, яскраво виражені кількісні відношення між об'єктами. Наприклад: на екрані зображення трьох літаків. З цими даними можна скласти один-два варіанти задач. Але задачі-ілюстрації можуть більш динамічнішими. Наприклад: зелена, квітчаста галявина, на фоні галявини проектується різні предмети. Таким чином, тематика зумовлена, але числові дані і зміст задачі можна до певної міри варіювати (квіти, ягоди, комахи, метелики та ін.). Коли така

цікава задача доступна розумінню дитини, у неї складається позитивне, емоційне ставлення до неї, що й стимулює пізнавальну активність. Дитині цікава кінцева мета: скласти, знайти потрібну кількість квітів, пташок, геометричних фігур, перетворити їх. Розумова діяльність відбувається у поєднанні із наочною дієвою інформацією, яка захоплює дитину. При цьому діти користуються двома видами пошукових проб: практичними (дії в перекладанні, підборі) і розумовими (обмірковуванні ходу, передбачення результату, припущення результату). І вже після засвоєння дітьми задач-ілюстрацій, можна переходити до умовно-схематичного моделювання. На наш погляд це, якщо не основний, то невід'ємний метод навчання розв'язанню арифметичних задач. Для старших дошкільників оптимальним є моделювання з реальними предметами, речами (конструювання) і графічне моделювання (схема, малюнок). Чим старша дитина, тим більш значущим для неї стає другий тип моделювання. Модель допомагає розкрити смисл математичних понять, котрі вводяться через образну подачу (Л. Ключова, Н. Непомняща, О. Фунтікова та ін.). Модель допомагає засвоїти узагальнене поняття арифметичної дії (додавання і віднімання) як відношення частини і цілого. Послідовність у роботі із моделями може бути така: I етап: вихователь створює моделі спільно з дітьми;

II етап: старші дошкільники розробляють це самостійно. Створюючи модель, схему діти абстрагуються від конкретних ознак предмета і зосереджуються тільки на кількісних характеристиках конкретної пізнавальної ситуації. Модель візуалізується через медіа проектор. Діти сприймають умовно-схематичну модель на екрані, а далі складають і розв'язують задачу. Виконане завдання звіряють на своїй картці із зображенням на слайді. Навчання моделюванню займає достатньо часу у формуванні вміння розв'язувати задачі, саме мультимедійні технології сприяють більш швидкому і повному засвоєнню програмного матеріалу. Використання презентацій у проведенні організованої діяльності дає можливість не тільки допомогти дітям в засвоєнні матеріалу, але і розвинути їхній інтерес до обчислювальної діяльності. У процесі виконання завдань розвиваються логічні операції, діти відшліфовують власні уміння проводити аналіз і синтез, узагальнювати і конкретизувати, розкривати основне, виділяти головне в тексті задачі і відкидати несуттєве. У даному випадку спрацьовує механізм поєднання образного мислення із засвоєнням абстрактних математичних залежностей. Все це суттєво полегшує засвоєння, розуміння і запам'ятовування математичного матеріалу.

Таким чином, проведені нами експериментальні розвідки підтверджують, що використання систематичності і послідовності включення дітей у різні способи дії з наочним і текстовим матеріалом, а далі застосування моделювання як способу і моделі, як засобу навчання розв'язанню арифметичних задач в процесі безпосередньо – організованої діяльності, сприяє не тільки формуванню понять про

кількість і число у дошкільників, але і розвитку таких пізнавальних процесів як пам'ять, увага, сприйняття, мислення. Крім того, створює сприятливі умови для формування таких розумових дій, як абстрагування, класифікація, аналіз, синтез. Моделювання дає дітям, простір для розвитку творчості, фантазії. Його основна мета – забезпечити засвоєння дітьми структури задачі, зв'язків і співвідношення між числовими даними.

Висновки. Комп'ютерні ігри займають у дошкільній педагогіці вагоме місце. Позитивний ефект від застосування комп'ютерних ігор вже підтверджений наукою і практикою, дійсно вони розвивають у дітей пізнавальний інтерес, уміння концентрувати увагу, виховують цілеспрямованість поведінки тощо. Вихователь має можливість майже на кожному занятті використовувати медіа презентації, фрагменти мультфільмів („Поради тітоньки Сови”, „Вовк і семеро козенят”, „Троє поросят”, „Маша і три ведмеді”), комп'ютерні ігри і вправи („Вгадай іграшку”, „Знайди зайве”, „Так-Ні”, „Чого на світі не буває”, „Вгадай число”). При цьому він має керуватися принципами послідовності, системності, дозування у застосуванні комп'ютерних ігор і презентацій.

На сьогодні питання навчання дітей розв'язанню арифметичних задач актуальне як у світлі підготовки дітей до школи, так і у плані їхнього математичного розвитку. Спеціально організована робота з навчання дітей старшого дошкільного віку умінню розв'язувати і складати арифметичні задачі необхідна для загального і математичного розвитку дітей, готує їх до успішного засвоєння математики в школі на рівні розуміння математичних дій та операцій. Комп'ютерні ігри і програми влаштовані так, що у процесі їх освоєння дитина вчиться розмірковувати, робити спроби, перевіряти, робити висновки, коректувати власні дії, тобто експериментувати, діяти емпіричним шляхом. Важливий напрям досліджень в галузі комп'ютерних технологій пов'язується із залученням дитини до дослідницької діяльності. Тому подальші наукові розвідки доцільно спрямовувати на розробку технологічних підходів до реалізації завдань дитячого експериментування із математичним матеріалом.

Список використаної літератури

- 1. Базовий компонент** дошкільної освіти / Науковий керівник: А. М. Богущ, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук. – К. : Видавництво, 2012. – 26 с.
- 2. Белошистая А. В.** Формирование и развитие математических способностей дошкольников / А. В. Белошистая. – М., „Владос”, 2003. – 400 с.
- 3. Белошистая А.** Знакомство с арифметическими действиями / А. Белошистая // Дошкольное воспитание. – 2003. – № 8. – С. 13.
- 4. Новоселова С. Л.** Информатизация дошкольного уровня образования в России: начало положено в Москве. // Дошкольное воспитание / С. Л. Новоселова, Л. А. Парамонова. – 1998. – № 9. – С.65 – 71.
- 5. Новоселова С. Л.**

Компьютерный мир дошкольника / С. Л. Новоселова, Г. П. Петку. – М. : Новая школа, 1997. – 128 с. **6. Новоселова С.Л.** Новая информационная технология в работе с дошкольниками. Применима ли она? // Дошкольное воспитание / С. Л. Новоселова, Г. П. Петку, И. Пашелите. – 1989. – № 9. – С. 73 – 76. **7. Новые информационные технологии** в дошкольном образовании / под ред. Ю. М. Горвица. – М. : Линка-Пресс, 1998. – 328 с. **8. Фельдштейн Д. И.** Проблемы психолого-педагогических наук в пространственно-временной ситуации XXI века (Доклад на общем собрании РАО) / Д. И. Фельдштейн. – Режим доступа : www.1tv.ru **9. Формирование** элементарных математических представлений у дошкольников / под ред. А. А. Столяра. – М., „Просвещение”. – 1988. – 303 с.

Брежнева О. Г. Використання електронних презентацій у процесі навчання старших дошкільників розв'язанню арифметичних задач: теоретико-методичний аспект

У статті аналізуються проблемні питання, пов'язані із застосуванням комп'ютерних технологій у роботі з дошкільниками. На основі фактичних, наукових даних обґрунтовуються шкідливі наслідки необачного захоплення комп'ютером і Інтернетом. Автор пропонує свій погляд на місце і призначення інформаційно-комп'ютерних технологій у роботі з дітьми старшого дошкільного віку. Розглядається логіка їх впровадження у процес навчання дітей розв'язанню арифметичних задач, значущість математичних комп'ютерних ігор і презентацій для розвитку наочно-образного і наочно-дієвого мислення.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, комп'ютерні ігри, логіко-математичний розвиток, арифметична задача, математичні дії, операції, моделювання.

Брежнева Е. Г. Использование электронных презентаций в процессе обучения старших дошкольников решению арифметических задач: теоретико-методический аспект

В статье анализируются проблемные вопросы, связанные с использованием компьютерных технологий в работе с детьми дошкольного возраста. На основе фактических, научных данных обосновываются вредные последствия неосторожного увлечения компьютером и Интернетом. Автор предлагает свой взгляд на место и назначение информационно-компьютерных технологий в работе с дошкольниками. Рассматривается логика их внедрения в процесс обучения детей решению арифметических задач, значимость математических компьютерных игр и презентаций для развития наглядно-образного и наглядно-действенного мышления.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, компьютерные игры, логико-математическое развитие, арифметическая задача, математические действия, операции, моделирование.

Brezhneva O. G. The Use of Electronic Presentations in the Teaching of Older Pre-school Children to Aid the Solving of Arithmetic Tasks: Both the Theoretical and Methodological Aspects

The problems in the use of computer technologies in work with pre-school children are analyzed in the article. The harmful consequences of unwary interest in computer and internet surfing based on actual and scientific facts are grounded in this paper. The author proposes her own views on the place and role of information computer technologies in work with pre-school children. Described in this article, the author sets out the logic of their introduction in the process of teaching children the solving of arithmetic tasks plus additionally, the role of mathematic computer games and presentations for the development of visual and creative thinking (both visual and active).

Key words: information and communication technologies, computer games, logical mathematical development, arithmetic task, mathematical operations, modeling.

Стаття надійшла до редакції 01.04.2013. р.

Прийнято друку 26.04.2013 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Гавриш Н. В.

УДК [373.2.015.31:17.022.1] : 791.43

Г. М. Гензур

**ВПЛИВ МУЛЬТФІЛЬМІВ НА ФОРМУВАННЯ
МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ**

Проблема моралі у сучасному суспільстві набуває дедалі більшої уваги і гостроти і розглядається як глобальна. Така увага пов'язана із втратою духовно-маральних орієнтирів людства, а особливо дітей. Становлення особистості дитини упродовж останніх 20 років відбувається за активної пропаганди способу життя, позбавленого піднесених ідеалів, героїчних взірців, орієнтованого на споживацтво та вседозволеність. Все це пов'язане із розширенням засобів отримання інформації та появою так званих „псевдодитячих” мультфільмів, які користуються великою популярністю серед дитячої аудиторії.

Старший дошкільний вік – це особливий період формування моральних якостей дитини. Це період формування уявлень про добро і зло, чесність, порядність, повагу, про норми поведінки та моральні еталони. Душа маленької дитини – це віск, який не має певної форми. До 6-8 років цей віск застигає, стає твердим; до цього часу у дитини формується характер, звички, які змінити у шкільному віці нелегко, а замінити новими – майже неможливо.